

Katona József Színház - Kamra: *IVANOVÉK KARÁCSONYA*

2007. november 28.

A képeket Bán Zsófia a Kultúra.hu oldalon megjelent [Látványszínház, avagy az abszurd harsány bája](#) című, 2007. november 28-án megjelent kritikájából kölcsönöztük. MTI-fotó: Kollányi Péter.

A Katona József Színház színlapja:

Előadások Társulat Jegyinformáció A Katona Hírek Pártolói kör

Főoldal / Előadások / Archivum

Ivanovék karácsonya

Írta: A. I. Vvegyenszkij

Szereplők

Elek Ferenc

Fekete Ernő

Jordán Adél

Kovács Lehel

Lengyel Ferenc

Mészáros Béla

Mészáros Piroska e.h.

Pálmai Anna

Pelsőczy Réka

Szirtes Ági

Takátsy Péter

Alkotók

Díszlet

Jelmez

Zene

Maszkok, rajzok

Fordította

Dramaturg

A rendező munkatársa

Rendező

Gothár Péter

Kovács Andrea m.v.

Fekete Gyula m.v., Anton

Rubinstein

Varga Járó Ilona, Csíkszentmihályi

Berta

Baka István

Morcsányi Géza

Tóth Judit

Gothár Péter

A hangfelvételen közreműködő zenészek: Gallai Judit, Kaszanyitzky
András, Molnár Piroska, Solti Árpád, Celeng Mária, Virág Emese

Munkatársak: Katona Gábor, Erőss Tamás, Tóth László, Czako Klára,
Végh Attila, Pető József, Horváth József, Wirth Tamás, Ignác Éva,
Pintér Mária, Hérics Anna, Túri Ferenc, Mészáros László, Tóth
Hajnalka

Köszönettel tartozunk az alábbiaknak: Dr. Szőke Katalin, Bíró
Nurilla, Pjotr Bagrov, Alekszej Baklanov, Papp Sándor, Détári Géza,
Tompai Andrea, Dr. Hetényi Zsuzsa

Bemutató

2007. november 28.

Kritikák

Sándor L. István: Mulatságos rémtörténet

Zappe László: Hólyagék halála

MGP: A szovjet Óriáscsecsemő

Bán Zsófia: Látványszínház, avagy az abszurd harsány bája

Galéria

Az abszurd dráma **szövege** itt olvasható: [Alekszandr Ivanovics Vvegyenszkij: Ivanovék karácsonya. Fordította: Baka István. Színház, 1992. július. 5-11. p.](#)

[Idézet a Theater Online oldaláról, ahol 22 fotó is látható az előadásról:](#)

„A XX. század 20-as, 30-as éveinek orosz abszurd szerzőjét, Vvegyenszkijt hazájában is csak nemrégiben fedezték föl. Az Ivanovék karácsonyát az orosz abszurd irodalom alapvető művének tartják azok, akiknek

módjukban állt megismerkedni ezzel az irodalommal. Alekszandr Vvegyenszkij életrajzából a következő tények ismertek: 1904-ben született Szentpéterváron, apja hivatalnok. 1921-ben beiratkozik a petrográdi egyetemre, de tanulmányait nem fejezi be. Futurista költőként indul, az irányzat egyik fiatal reménységének tartják. 1926-ban ismerkedik meg Zabolockijjal és Harmsszal, s megalakítják az OBERIU - Reális Művészet Egyesülése - csoportot. 1926-ban még mindig a képzelt szabadság bűvöletében élve, néhány huszonéves író és költő megalakítja Leningrádban az OBERIU - Reális Művészet Egyesülése - csoportot. A költészet és a próza megújításán kívül különösen a színház és a színpad lehetőségei izgatják őket; nyilvános fellépéseket, 'happeningeket' terveznek, próbáikat Malevics Iparművészeti Intézetében tartják. Az OBERIU fénykora az 1928-as év. Ekkor jelenik meg brossúra formájában deklarációjuk, melyben kifejtik művészetfelfogásukat. Baloldali művészekként határozzák meg magukat, ami nem politikai önmeghatározást jelent (az oberiusok különben is lázadó módon apolitikusak), hanem az akkor már üldözött baloldali művészet (az avantgárd) nyílt vállalását. 'A művészetnek saját logikája van amely nem rombolja szét a tárgyat, de segíti annak megismerését.' az OBERIU a 'reális művészet' jelszavát szintén polemikusan, a realizmussal vitatkozva veti fel: 'A világot kezünk munkát végző mozdulatával érzékeljük, a tárgyat megtisztítjuk régmúlt idők elenyészett kultúrájának szennyétől.' 1930-ban végérvényesen betiltják az OBERIU tevékenységét. Az oberiusokat ezután Szamuil Marsak, a szovjet ifjúsági irodalom atyja veszi védőszárnyai alá. A csoport betiltása után Vvegyenszkij is gyermekverseket ír. 1932-ben tartóztatják le először, és Kurszkba száműzik, de bizonyos idő után kiengedik. 1936-ban Harkovba költözik, s ott él 1941-ig, amikor újra letartóztatják, és a táborba menet, útközben pusztul el. 1956-ban rehabilitálják. Vvegyenszkij írásainak túlnyomó része kéziratban maradt fenn. 1980-ban az USA-ban adták ki addig összegyűjtött műveit. Eddig előkerült művei: néhány szabad versben írt „hosszú vers”, több dramatikus jelenet, például a Minyin és Pozsarszkij (1926) és az 1931-ben íródott Ivanovék karácsonya.

A vvegyenszkiji abszurd központi kérdése az idő. A rabságot az ember számára az idő jelenti, mert megismeréséhez az eszközei - a nyelv és a logika tökéletlenek, inadekvátak. A tárgyak és az állatok azonban mintha szabadok lennének az időtől: „arra gondoltam, miért van az, hogy csak az emberi szó van alávetve az órának, a percnak és az évnek, ám a ház, az erdő és az ég mintha az idő mongoljai lennének, hirtelen szabadságot kaptak”. E logikát követve a nyelv abszurditása a rabság, a

szabadsághiány kifejeződése.

Az Ivanovék karácsonyának is egyik „főszereplője” a idő. A darab „cselekménye” a születéstől a halálig tart: Karácsony lévén, Krisztus születésétől a Puzirjov (vagy Ivanov?) család tagjainak nyílt színen történő egymás utáni haláláig.”

Sajtóvisszhang:

- [Szőke Katalin: Az OBERIU és az orosz abszurd. = Színház, 1992. július. 1-5. p.](#)
- [Galéria a Teraszon. Fotó: Bálint F. Gyula = terasz.hu, 2007. november 27. \[A link már nem elérhető. A szöveg a Baka István Alapítvány régi honlapjára lementett változat.\]](#)
- [Abszurd dráma a Katona József Színházban \[A link már nem elérhető. A szöveg a Baka István Alapítvány régi honlapjára begépett változat.\] = ECHO TV, 2007. november 27.](#)
- [Bán Zsófia: Látványszínház, avagy az abszurd harsány bája. \[A Baka István Alapítvány régi honlapjára begépett teljesebb változat.\] = Kultúra.hu, 2007. november 29.](#)
- [\[Bán Zsófia:\] Látványszínház, avagy az abszurd harsány bája. \[A Kultúra.hu archívumában található változat\] = Kultúra.hu, 2007. december 3.](#)
- [MGP: A szovjet óriáscsecsemő. = Színház.hu, 2007. december 3.](#)
- [Bóta Gábor: Horrorba illő karácsony élő fával. = Magyar Hírlap, 2007. december 3.](#)
- [Zappe László: Hólyagék halála. = Népszabadság, 2007. december 3. 11. p.](#)
- [Csáki Judit: Színház haladóknak - Vvegyenszkij: Ivanovék karácsonya. = Magyar Narancs, 2007. december 06.](#)
- [Sándor L. István: Mulatságos rémtörténet. Vvegyenszkij: Ivanovék karácsonya – Katona József Színház, Kamra. = Ellenfény, 2007. december.](#)
- [Színházak. Kamra. Alekszandr Ivanovics Vvegyenszkij: Ivanovék karácsonya. = Theater Online, 2007 \(?\) \[Illovszky Béla 85 fotójával, online!\]](#)
- [Ivanovék karácsonya. = est.hu, 2007 \(?\)](#)
- [Ivanovék karácsonya. \[A link már nem elérhető, a szöveg a Baka István alapítvány régi honlapján található begépett változat.\] = Exit.hu \(?\)](#)

- [Külföldi kritikák. Ivanovék karácsonya. = Katona József Színház honlapja, 2007 \(?\)](#)
- [Szántó Judit: A kapanyél is elsül. A. I. Vvegyenszkij: Ivanovék karácsonya. = Kritika, 2008. január. 32. p.](#)
- [Darvasi Ferenc: Kongresszus, karácsony. A Katona József Színház két új premierjéről. = Irodalmi Jelen, 2008. február. 25. p.](#)
- [\(ugr\): Karácsonyi abszurd. = 7óra7, 2010. október 3.](#)
- [Ivanovék karácsonya. Magyar tévéfilm, 75 perc, 2010. = Port.hu](#)